

СОЛИ НАВАТОН МУБОРАК, УСТОДОН ВА ДОНИШЧҶҒНИ АЗИЗ!

Ворисони СИНО

Бани одам азои ақдашанд,
Ки қар-офариниш зи як гавҳаранд.

НАШРИЯ-АЗ-МОҲИ-СЕНТЯБРИ
СОЛИ 1958
ЧОП-МШАВАД

Нишонаи электронӣ: vsino@tajmedun.tj Сомона: www.tajmedun.tj

№ 1 (2087) 2 ЯНВАРИ СОЛИ 2020

НАШРИЯИ ДОНИШГОҶИ ДАВЛАТИИ ТИББИИ ТОҶИКИСТОН БА НОМИ АБҶАЛИ ИБНИ СИНО

ТАБРИКОТИ

ректори донишгоҳ, д.и.т., профессор
Гулзода М.Қ. ба муносибати Соли
нави милодии 2020

Устодони ғиромикадр ва донишҷӯни азиз!

Ифтихормандам, ки Шуморо бо фарорасии соли нави милодии 2020 табрику муборакбод менамоям. Инак, боз як соли пур аз санаҳои хотирмон бо ҳама талошу бурдборихо ва мушкilotу душворихояш ба ҳукми таърих медарояд.

Соли сипаршуда, дар ҳақиқат ҳам, дар таърихи нави тоҷикон соли хотирмон боқӣ хоҳад монд. Зеро дар ин сол мардуми мамлакат дар фазои сулҳу субот ва ободкорӣ созандагӣ 25-солагии қабули Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистонро чашн гирифтанд, ки он боз як бори дигар муттаҳидию сарҷамъии мардуми кишварро дар атрофи давлат ва Ҳукумати тозаистиклоламон дар роҳи эъмори ҷомеаи демократию дунявӣ ҳуқуқбунёд, ки дар он тамоми ҳуқуқу манфиатҳои табақаҳои гуногуни аҳоли тавассути қонун ҳимоя ва дастгирӣ меёбад, намоиш дод. Соли 2019 боз аз он ҷиҳат дар хотираҳои мардуми шарафманди тоҷик боқӣ мемонад, ки мо дар ин сол шохиди ба қор андохта шудани чарҳаи дуҷуми иншооти бузургтарини аср-Нерӯгоҳи барқи обии Роғун гаштем.

Хурсандибахш аст, ки соли сипаршуда барои аҳли донишгоҳи мо низ хотираҳои неке боқӣ гузошт. Зеро маҳз дар ин сол мо 80-солагии таъсисёбии

донишгоҳи азизи худро бо шукуҳу шаҳомати хоса чашн гирифтём. Дар доираи омодагӣ ба ин санаи хотирмон як қатор қорҳои ободонию созандагӣ ба иҷро расонида шуданд, ки мақсад аз онҳо боз ҳам беҳтар намудани шароити қору таҳсил дар ин даргоҳи илму маърифат мебошад. Давоми соли сипаршуда роҳбарияти донишгоҳ ҷиҳати пурра роҳандозӣ намудани низоми электронии назорати сифати таълим ва раванди имтиҳону санҷишҳо қорҳои зиёдеро ба анҷом расонид, ки ин барои таъмини шаффофияти қабули санҷишу имтиҳонот имкониятҳои фаровонро фароҳам овардааст. Аз ҳама воқеаи муҳимтарини соли гузашта бошад, барои аҳли муассисаи таълимиамон ин аз аккредитатсияи байналмилалӣ бомуваффақият гузаштани донишгоҳ махсуб меёбад. Аз рӯи ҷамъбасти натиҷаҳои аккредитатсияи донишгоҳ соҳиби 4 сертификати байналмилалӣ гашт, ки ин дар таърихи ҷумҳуриамон ҳодисаи қамназир ба ҳисоб меравад. Бояд гуфт, ки ҳамаи ин дастовардҳои баланд ба аҳли донишгоҳ пеш аз ҳама тавассути роҳандозӣ гаштани «Стратегияи рушди ДДТТ ба номи Абӯали ибни Сино то соли 2025» муяссар гаштаанд, ки ҷиҳати амалӣ намудани ин ҳуҷҷати муҳим солҳои охир тадбирҳои зиёде татбиқи амалии худро меёбанд.

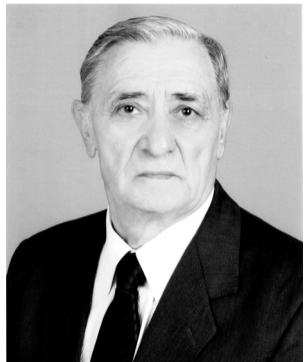
Боварӣ дорам, ки соли нави 2020 барои мардуми соҳибтамаддуни кишвари мо оғози марҳилаи нави қорҳои бунёдкорӣ созандагӣ гашта, устодону донишҷӯни донишгоҳи тиббӣ ҳам дар самти омӯзиш ва беҳтар қардани сифати омодаозии мутахассисони ҷавони тиб ба дастовардҳои боз ҳам назаррас ноил мегарданд.

Соли наватон муборак, устодону донишҷӯни азиз!

Соли 2019 ба Шумо чӣ

«Атласи рустаниҳои шифобахш» соли 2019 тавлид ёфт!

Солҳои зиёд орзу доштам, ки ҷиҳати самаранок истифода кардани сарватҳои табиии кишвар, махсусан гиёҳҳои шифобахши он ва дар сатҳи байналмилалӣ муаррифи намудани онҳо «Атласи рустаниҳои шифобахши Тоҷикистон»-ро таҳия ва нашр намоям. Ин орзуям соли сипаришуда ҷомаи амал пӯшид ва китоб бо дастгирии

роҳбарияти донишгоҳ нашр гардида пешкаши хонандагон гашт.

Дар «Атласи рустаниҳои шифобахши Тоҷикистон» як ҳиссае аз бойгонии илмии хешро барои хонандаи гиромӣ пешкаш намуда, дар муқаддима ва пешгуфтор маълумотҳои ҷолиби таърихиро баён кардаем. Дар оғоз роҷеъ ба масоили муҳиме, монанди усулҳои таҳқиқоти рустаниҳои шифобахш, рустаниҳои шифой ва марҳалаҳои дар саҳро ҷамъ овардани онҳо, усулҳои ҷамъовариҳои рустаниҳои шифобахш, тавсифи экобиоморфологии рустаниҳои шифой маълумоти арзишманд дода, баъдан тавсифи рустаниҳо ҷо карда шудааст. Ибтидо номи тоҷикӣ, баъдан русӣ ва латинии рустани оварда мешавад. Рустани ба таври муфассал тавсиф шуда, оид ба мавзеи сукунату паҳншавӣ, ашё, таркиби химиявӣ, истифодааш дар тиб ба таври муфассал маълумоти муфид дода шудааст. Дар охир феҳристи гиёҳҳои шифой бо забони тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ латинӣ дода шудааст. Аз ин мавқеъ соли 2019-ро барои худ бобарор ва хотирмон меҳисобам.

**М.Н.Назаров, мудири
кафедраи фармакогнозия,
профессори фахрии донишгоҳ**

Ҳодисаи фавқуллода як умр дар хотирам боқӣ мемонад

Моҳи августи соли гузашта ҳангоми бозгашт ба зодгоҳам – ноҳияи Айни бо ҳодисаи фавқуллодае рӯ ба рӯ гаштам. Дар шоҳроҳи Душанбе-Хучанд зани ҳомилаеро, ки ўро ба таври таъҷили ба пойтахт мебурданд, дарди зоиш мегирад. Маро, ки ҳамагӣ 10-12 километр аз онҳо дуртар рафта будам, дар ин вазъияти фавқуллода шиносонам, ки дар роҳ рӯ ба рӯ гашта будем, ҳамчун духтур ба ёрӣ даъват намуданд. Вазъиятро ба зудӣ ба ронандаи таксие, ки савор будам, фаҳмонда, ба ақиб баргаштем...

Ҳамроҳи бемор як бародари шафқат, ки бояд зани ҳомиларо то пойтахт мебурд, лолу ҳайрон монда буд. Ў иқрор гашт, дар чунин лаҳзаҳо ҷӣ қор карданаширо намедонад, зеро бо нозуқиҳои касби гинекологӣ ошно нест. Саросема нашуда, аввал занро ором кардам. Ба ӯ маслиҳатҳои заруриро дода, барои безарар анҷом ёфтани таваллуди кӯдак ҳама ҷораҳо-ро дидам. Хайрият, ки зан ҳамроҳаш ҳама ҷиҳози зарурӣ ва ҳатто қайчию доруҳои лозимиро низ гирифта будааст. Мубориза барои ҳаёти модару тифли навзод камтар аз як соат давом кард. Баъди муваффақона анҷом ёфтани таваллуд қайчию безарар намуда, нофи навзодро буридаму тибқи қоида сараки онро баста, бо ёрии зани раҳгузар беморро ба тартиб дароварда пас аз ёрии аввалини тиббӣ расонидан ҳамроҳи кӯдаки навзодаш аз нав ба мошина шинонддем. Худи ҳамон рӯз зани навзо ҳамроҳи тифлаш ба таваллудхонаи рақами 1-и пойтахт расонида шуд. Он рӯз ман бори аввал ҳис намудам, ки касби интиҳобкардаам ҷӣ қадар масъулияти бузург до-

рад. Дар лаҳзаҳои ногувор ҳама ба табиб умед мебанданд. Хайрият, ки тамоми нозуқиҳои касби гинекологиро аллакай аз устодони донишгоҳиам ба қадри зарурӣ омӯхта будам ва малакаи аввалини аз худ намудаам беҳабар дар байни одамон маро сарбаланд гардонд. Аз ин хотир, соли 2019 як умр дар хотири ман бо неки боқӣ мемонад.

**Бунёд Каримов,
донишҷӯи курси 6,
гурӯҳи 18, фак. тиббӣ**

Соле, ки гузашт...

Соли сипаришуда деканати факултаи НТҶ ба бисёр дастовардҳои ҷашмрас ноил гашт. Аввалан, факулта аз аккредитатсияи байналмилалӣ бомуваффақият гузашта, сазовор литсензия гашт, ки тибқи он 5 соли оянда фаъолият хоҳад кард. Баъдан, дар озмуни «Ҷилои бахт», ки ҳамасола кафедраи физиологияи эътидолӣ мегузаронад, бори аввал донишҷӯёни мо ғолиб дониста

шуданд, ки ин аз болоравии сатҳи донишҳои назариявии онҳо шаҳодат медиҳад. Охири сол бошад, як гурӯҳ толибилмон (Одилзода И.Ё.-аспиранти ғоибонаи каф. ТАБД, Раҳмонбекова Н.-донишҷӯи курси 6 фак. НТҶ, Саторов Х.С.-донишҷӯи курси 4 фак. НТҶ, Карамхудоев К.И.-донишҷӯи курси 3 фак. тиббӣ ва Холов С.-донишҷӯи курси 3 фак. тиббӣ) бо сардории банда барои иштирок дар Конгресси ХХІ байналмилалӣ «Солими ва маориф дар асри ХХІ» дар мавзӯи «Масъалаҳои мубрами мо-

дернизатсия дар тиб ва маориф, проблема ва роҳҳои ҳалли он» аз 15-ум то 19-уми декабр дар шаҳри Москваи Федератсияи Руссия қарор доштанд. Бояд қайд кард, ки намояндагони донишгоҳи тиббии мо дар ҳама номинатсияҳои конгресс, (дар баромади сексионӣ, Постери, олимпиада ва мисс Медлайн) иштирок карда, ду нафар сазовори ҷойҳои 1 ва чор нафар сазовори ҷойҳои 2 гаштанд. Аз ҳама асосиаш бори аввал намояндаи мо Раҳмонбекова Нафиса Мисс Медлай интиҳоб гардид.

Дар ин конгресс банда ба ҳайси модератор иштирок карда, аз тарафи ташкилкунандагони конгресс барои пешбурди намунавии ҳамош бо медали «Шамъи маърифат» қадрдонӣ гаштам. Ва боз воқеаи муҳимтарини соли гузашта барои ман он аст, ки дар ин сол бо қарори КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо унвони дотсент сарфароз гардидам.

**Б.И.Саидзода,
дегани факултети
НТҶ, н.и.т., дотсент**

Паёми Сарвари давлат- роҳнамои мо

27-уми декабр дар толори Сино ҷаласаи шӯрои олимони донишгоҳ бо сурӯдани сурӯди миллӣ оғоз гардид, ки дар он Паёми Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олӣ мавриди омӯзиш қарор гирифт.

Паёми Президенти мамлакат ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дурнамои яксолаи рушду инкишофи сиёсӣ иқтисодӣ ва иҷтимоӣ фарҳангии кишварро муайян месозад, боиси дастгирӣ ва омӯзиши пайвастаи зиёиён, табибони

кишвар қарор гирифтааст. Ректори донишгоҳ профессор Гулзода М.Қ. зимни суханронӣ таъкид намуд, ки ҳар кадом аз бандҳои ин Паём, ки дар навбати аввал ба кулли ҷомеа нигаронида шудааст, дорои муҳтавои амиқи сиёсӣ тарбиявӣ буда, ҳамзамон ба соҳаҳои муҳими мамлакат, монанди илм, маорифу тандурустӣ низ равона карда шудааст. Чуноне ки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Паёми имсола таъкид намуданд: «Барои ҳар як давлат солимии аҳли ҷомеа

зарур мебошад. Аз ин рӯ, мо бояд халқамонро солим нигоҳ дорем ва барои тандурустии он тамоми шароитро фароҳам оварем». Пешвои миллат дар Паёми навбатӣ аз хусуси баланд

гаштани музди меҳнати кормандон, нафақа ва стипендияи донишҷӯён аз моҳи сентябри соли оянда мужда расонд, ки ин боиси руҳбаландии калони кишрҳои гуногуни ҷомеа

гардид.

Қобили зикр аст, ки устодони донишгоҳи мо на танҳо дар тарбияи табибони оянда, инчунин дар солимии ҷомеа, табобати беморон саҳм мегузоранд ва барои иҷрои дастуру супоришҳои Сарвари давлат, ки аз Паёмҳои бармеояд, бо дарки масъулияти баланд ва бо истифода аз воситаҳои имкониятҳои мавҷуда талаш менамоянд, то ки дар муддати на чандон тӯлонӣ Ватани азизамон воқеан ҳам ба як кишвари афсонавӣ биҳишти мубаддал гардад.

«ВС»

ХОТИРАҶО БОҶӢ ГУЗОШТ?

Соли гузашта ман меҳнати панҷсолаамро ҷамъбаст кардам

Рӯзи 20 декабри соли 2019 барои ман рӯзи тақдирсоз маҳсуб меёбад. Зеро маҳз дар ин рӯз ман меҳнати панҷсолаамро ҷамъбаст намуда пешкаши аҳли илм намудам. Сухан дар бораи ҳимояи рисолаи номзадиам меревад. Давоми панҷ соли охир ман дар мавзӯи «Ҳолати гомеостаз дар навзодон ва кӯдакони соли якуми ҳаёт» таҳти роҳбарии устоди гиромикадрам, олим тавонои соҳаи тибби атфол Комилҷон Исроилович Исмоилов таҳқиқоти илмӣ мебудам. Таҳқиқоти илмӣ, ҳоса дар соҳаи тиб меҳнати тоқатфарсоро талаб менамояд. Хушбахтона, бо дастгирии роҳбарияти донишгоҳ ва устодонам тавонистам, ки мушкилҳои паси сар намуда, кори илмиамро сари вақт ба Шӯрои диссертатсионӣ барои ҳимояи пешниҳод намоям.

Дар раванди қорҳои илмӣ-таҳқиқотӣ боз бисёр паҳлуҳои нави соҳаи интихобкардаам барои ман равшантар гаштанд, ки дар оянда онҳоро дар таҷрибаи амалӣ-ҳангоми муолиҷаи кӯдакони бемор истифода хоҳам бурд.

Самоҳил Давлатов,
ассистенти кафедраи бемориҳои кӯдакони №2

Муҳокима хеле ҷиддӣ гузашт ва худро хушбахт меҳисобам, ки меҳнати панҷсолаам аз тарафи устодони бориқбин баҳои сазовор гирифт ва банд ба унвони номзади илмӣ тиб сазовор доништа шудам. Мехоҳам, ки пеш аз ҳама ба ректори донишгоҳ, д.и.т., профессор М.Қ.Гулзода, ки тамоми ин давраи таҳқиқот маро дастгирӣ кардаанд, инчунин устодон К.И.Исмоилов, М.Н.Ҷӯраев, М.С.Табаров, Т.Ш.Икромов, М.А.Исмоилова, С. С. Исмаиллоева, Р.Ҷ.Ҷамолова, Сухроб Ализода ва аҳли кормандони шуъбаи 5-уми соматикӣ Маркази тиббии шаҳраки «Шифобахш», ки аз ҳар ҷиҳат аз датгириашон бархурдор гаштаам, миннатдорӣ самимӣ хешро баён намоям.

Шогирдонам маро хурсанд карданд

Рӯзҳои 14-15 апрели соли ҷорӣ дар Литсеи «Раҳнамо»-и шаҳри Душанбе бори аввал дар ҷумҳурии Олимпиадаи донишҷӯёни мактабҳои олими пойтахт оид ба шоҳмот баргузор гардид.

Дар ин кувваозмоиҳо дастаҳои писарона ва духтаронаи ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино таҳти сарпарастии банда бомуваффақият баромад намуда, сазовори ҷойҳои ифтихорӣ гаштанд. Иқрор мешавам, ки ба ин вохӯриҳо мо пешакӣ омодагии комил дида будем. Дастаи писарона, ки ба он донишҷӯи курси 5, факултаи тиббӣ Исқандаршоҳ Қосимов сарварӣ мекард, аз ҳисоби донишҷӯёни курси 2, факултети педиатрӣ ташкил ёфта буд. Ин шоҳмотбозони ҷавон тавассути маҳорати олии ва омодагии хубашон тавонистанд, ки сазовори ҷойи сеюм гарданд.

хори 80-солагии таъсисёбии донишгоҳи банд ба медали юбилеи Федератсияи иттифоқҳои касабаи мамлакат қадрдонӣ гаштаам. Умуман, соли 2019-ро барои худ бобарор меҳисобам.

Натиҷаи ба дастовардаи шоҳмотбоздухтарон бошад боз ҳам хурсандиовар аст. Ин даста дар ҳаёти Меҳрона Исқандарова (курси 2, фак. стом.), Гулсанам Ғафқорова (курси 5 фак. тибби) ва Ниҳолбӣ Иззатуллоева (курси 1, фак. фарм.) дар байни дастаҳои шоҳмотбоздухтарони дигар макотиби олии хеле хуб хунарнамоӣ намуда, ба гирифтани ҷойи дуюм сазовор гаштанд.

Ҷ.Н.Каримов,
Чемпиони Тоҷикистон оид ба шоҳмот дар байни калонсолон, устоди кафедраи тибби ҳарбӣ

Комеби ба дастовардаи шоҳмотбозони ҷавон дар таърихи донишгоҳамон беназир аст ва мо ин дастовардаи худро тӯҳфаи арзанда ба ҷашни 80-солагии таъсисёбии ин даргоҳи муқаддас меҳисобем. Дар соли сипаришуда барои дастовардҳои арзанда ва ба ифти-

Дар Тоҷикистони зебо худро дарёфтам...

Соли 2019 барои ман аз ҳар ҷиҳат хотирмон боқӣ мемонад. Аввалаш, ки курси якуми донишгоҳро бомуваффақият хатм намудам. Баъдан, давоми сол бо тамоми зебоӣҳои табиати биҳиштосои Тоҷикистон аз наздик ошно гаштам ва бисёр хислатҳои наҷиб мардуми шарифи тоҷикро омӯхтам, ки ба одатҳои неки мардуми ҷинд наздикӣ доранд. Махсусан, одамдӯстӣ ва дилқушоии тоҷикон ба ман бисёр панд афтод. Дар давоми

таҳсил дӯстони зиёде пайдо намудам, ки ҳама бо ман бо назари нек ва қалби софу бекинаи тоҷикона муносибат менамоянд. Ман, ки ба санъати мусиқӣ дилбастагии зиёд дорам, ба дастаи «Шифо»-и донишгоҳи шомил гашта, борҳо дар чорабиниҳои донишгоҳӣ баромад намудам. Моҳи май бошад, дар шаҳри Душанбе аввалин Фестивали фарҳангии донишҷӯёни хориҷӣ таҳти унвони «Дӯстии ҷавонони ҷаҳон поянда бод» баргузор шуд, ки дар он ҷавонони хунарманду соҳибистеъдод, сарояндагону навозандагон ба намояндагӣ аз 12 давлати дунё фарҳанги волои тоҷикӣ ва миллии худро бо истеъдоди фавқуллода нишон доданд.

Барои ман боиси ифтихор аст, ки дар ин ҳамоиш суруди машҳури «Шукрона»-ро бо лаҳни зебои тоҷикӣ иҷро намуда, ба истиқболи гарми иштирокчиён сазовор гаштам.

Раиси Кумитаи қор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар ин фестивал ширкат ва суҳанронӣ намуд, барои иштироки фаъолона дар аввалин фестивали фарҳангии донишҷӯёни хориҷӣ ба беҳтарин иштирокдорон сипоснома тақдим намуд, ки ман ҳам ба дарёфти он мушарраф гаридам. Аз ҳама муҳимаш ба касби ояндаам-табибӣ қадмҳои аввалини омӯзиширо гузоштам. Ба қавле дар Тоҷикистони зебо соли 2019 ман худро бо дилу дидаи дигар дарёфтам.

Гифти Селвирач,
донишҷӯи курси 2, фак. тиббӣ, шаҳрванди Ҳиндустон

Касби табибиро тасодуфан интихоб накардаам

Касби табибиро ман тасодуфан интихоб накардаам. Падарам табиби уролог аст, беш аз бист сол боз ризқу рӯзии мо фарзандонашро маҳз аз рӯи ҳамин касб пайдо мекунад. Борҳо шохид гаштаам, ки ҳатто дар бевақтии шаб эҳтиёҷмандон ба он кас муроҷият мекунанд ва боре ҳам надидам, ки падарам баҳонае кофта, худро аз иҷрои вазифаи касбиаш дар қанор гирифта бошад. Ҳатто борҳо шудааст, ки баъзе ниёзмандон

роҳдурро, ки барои муолиҷа ба пойтахт омадаанд ва ҷои макони зист надоранд, дар хонаи худамон ҷой дода, баъд аз пайи табобаташон гаштааст.

Ҳамаи инро ман бо ҷашми худ дида пай бурдаам, ки танҳо дониши баланд ва дилсӯзӣ ба мардуми ниёзманд табибро дар байни ҷомеа соҳибобуру мегардонад. Бо ҳамин мақсад солҳои зиёд барои дохил шудан ба Донишгоҳи тиббӣ омодагӣ дидам. Як соли охир бошад, дар баробари таҳсил дар мактаби таҳсилоти ҷамагонӣ боз аз рӯи фанҳои алоҳидаи таҳассусӣ дар Маркази ҷавонони пойтахт аз устодони варзида дарсҳои иловагӣ гирифтам. Ҳамаи ин боис шуд, ки соли гузашта ба сафи донишҷӯёни факултаи тиббии ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино шомил гаштам. Дар донишгоҳи муҳити ба дилам наздикро дарёфт намудам. Барои азхудкунии нозуқиҳои касб дар ин ҷо ҳама шароитҳои фароҳам оварда шудаанд.

Инак, соле ки барои ман бисёр бобаракат ва фаромӯшношуданӣ боқӣ мемонад, ба поён мерасад. Алҳол қўшиши онро дорам, ки нимсолаи аввали хонишро бо натиҷаҳои хуб ҷамъбаст намуда, барои омӯзиши оянда таҳкурсии лозимӣ гузорам. Аз фурсати истифода бурда ҷамаи устодон, ҳамсабақон ва хоса, падару модари азишамро, ки дар тарбияи ман саҳми беғаразона доранд, бо фарорасии соли нави мелодӣ сидқан табрику муборакбод мегўям. Бигузор Соли нав ба ҳар қадами онҳо шодио хурсандиҳои беохир ва барору муваффақияти қору рӯзгорро фароҳам орад.

Нилуфар Одинаева,
донишҷӯи курси 1, фак. тиббӣ, гурӯҳи 39

Истиқбол аз Паём

26-уми декабр дар МДТ «ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино» тамошои паҳши мустақими Паёми Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии баргузор гардид. Дар тамошои паҳши мустақим тамоми кормандону донишҷӯёни донишгоҳ иштирок варзиданд. Паёми Президенти мамлакат ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷики-

стон ба сифати як ҳучҷа-ти муҳиме, ки дурномаи яксолаи рушду инкишофи сиёсӣ ва иқтисодӣ ва иҷтимоӣ фарҳангии кишварро муайян месозад, боиси дастгирӣ ва омӯзиши пайвастаи ҷомеаи кишвар қарор гирифтааст. Ҳар қадам аз бандҳои ин паём, ки дар навбати аввал ба қуллӣ ҷомеа нигаронида шудааст, дорои муҳтавои амиқии сиёсӣ ва тарбиявӣ буда, ҳамзамон ба соҳаҳои муҳими мамлакат, монанди илм,

маорифу тандурустӣ низ равона карда шудааст. Агар ҳар як шаҳрванди кишвар барои иҷрои дастуру супоришҳои Сарва-

ри давлат, ки аз Паёмҳои яшон бармеояд, бо дарки масъулияти баланд ва бо истифода аз воситаҳои им-кониятҳои мавҷуда талаш

намоянд, дар муддати на чандон тўлонӣ Ватани мо воқеан ҳам ба як кишвари афсонавӣ биҳиштӣ мубаддал мегардад.

Бисёр нуктаҳои дар Паёми навбатӣ ироа ёфтанд, ба сазовор пешвоз гирифтаани ҷашми дар пешистодаи 30-солагии Истиқлолияти давлати Ҷумҳурии Тоҷикистон равона гаштаанд. Дар ин росто, соҳтмони садҳо иншоотҳои нави иқтисодӣ маъмурӣ, роҳу пулҳо, иншоотҳои фарҳангӣ маишӣ ба нақша гирифта шудаанд.

Ташхиси ултрасадоӣ танҳо бо тавсияи духтур бояд гузаронида шавад!

Тавре огоҳи доред, тавассути ултрасадо, R-графия бо истифодаи маводи контрастӣ, томографияи компютерӣ ташхиси бемориро пурра муайян карда шуда бо назардошти сабабҳои пайдоиши беморӣ таъбабат амалӣ мегардад ва ҷараёни таъбабат мукамал арзёбӣ карда мешавад. Дар асоси ташхис тавассути технологияи ҳозиразамон, таъбабати реабилитсионӣ (барқарорсозӣ) ва ахбороти мушаххас оид ба ҳолати ояндаи беморӣ пурра нишон дода мешавад.

Мутаассифона, дар айни замон мутахассисоне, ки бо таҷҳизотҳои ташхисӣ вобастаанд, ба қадри зарурӣ вазифаи худро иҷро карда наметавонанд. Нодуруст баҳо додани ҳолати бемор сабаби ба садамаи асабӣ гирифтӣ шудани на танҳо бемор, балки тамоми ҳешу табори ӯ мегардад. Ин ҳолатҳоро аз рӯи таҷрибаамон дар бемороне, ки дар клиникаи ҷарроҳии кӯдакони бистарӣ мешаванд, борҳо мушоҳида намудаем. Одатан дар ин ҳолатҳои вазнини норасоҳои гурдаҳо, гидронефроз, уретрогидронефроз, масонаи асабӣ (нейрогенӣ мочевоӣ пӯзӣ) ва дигар узвҳои иллатноки кӯдакони тавассути амалиётҳои гуногуни ҷарроҳӣ аз нав барқарор карда мешаванд. Ҳолати пурра барқароршавии узво вақти тӯлониро тақозо мекунад. Яъне, асароти нуқси модарзодӣ боқӣ мемонад. Духтуроне, ки ултрасадоро истифода мекунад, аз ин ҳолатҳо беҳабар буда, дар аксар ҳолатҳо тавсияи нодуруст медиҳанд. Ҳангоми ташхис гузаронидан тавассути ултрасадо аз ҳолати нуқсонҳои модарзод ахбороти кофӣ гирифтани имкон надорад. Аз ин хотир ба беморӣ тавсияи нодуруст медиҳанд. Ин ҳолатҳо сабаби нобоварии беморону аҳли ақрабони онҳо мегарданд. Аз ин хотир, духтуроне, ки ташхиси техникӣ ултрасадо мегузаронанд, бояд ҳолати бемор, яъне таърихи беморӣ, таъбабатҳои иҷрошуда

да аз тарафи ҷарроҳро ба инобат гирифта, дар асоси таҳлилу баҳогузори омилҳои мазкур ҳулоса бароранд. Ташхиси ултрасадоӣ бояд соҳавӣ бошад.

Барои дуруст гузоштани ташхис духтури ултрасадо, ҳатман, бояд оид ба анатомия ва топографияи узво тасаввуроти пурра дошта бошад. Узвҳои нуқсондоштаи бемороне, ки гирифтӣ нуқсонҳои модарзодӣанд, тағйироти вазнини анатомӣ ва гистологӣ доранд. Баъди амалиёти дигаргун ва барқарорсозӣ ҳолати аввала пурра барқарор намешавад. Яъне гузаронидани амалиёти ҷарроҳӣ на ҳама вақт пурра ҳолатҳои анатомӣ, физиологӣ, гистологӣ ва морфологиро барқарор мекунад. Аммо амалиётҳои гузаронидашуда фаъолияти узвҳо ба меъёр меорад, шикоятҳои бемор, аломатҳои беморӣ баргараф шуда, ҳолати бемор хуб мешавад. Инкишофи узви ҷарроҳишуда нисбатан барқарор мегардад, аммо асароти садамаи амалиёти нуқсонҳои модарзодӣ боқӣ мемонад. Ин асаротҳоро ултрасадо муайян мекунад.

Зикр намудан ҷои асосӣ аст, ки дар айни замон таҷҳизоти технологӣ ташхиси бемориро дуруст муайян мекунад, аммо мутахассисони ин соҳаи муҳим ба ҳамоҷиҳои гуногун, ба монанди нодуруст арзёбӣ карда

ни вазияти узви нуқсондошта, нодуруст фаҳмондани ҳолати беморӣ ва ба бемор ва ҳешу табори онҳо тавсия намудани маводҳои таъбабати бе тавсияи духтур (худсарона) иҷро намудани ултрасадо ва дигар воситаҳои техникӣ, роҳ медиҳанд, ки ба бемор ғайр аз зарари саломатӣ, зарари молӣ низ мерасонанд. Ҳоло дар Маркази миллии тиббӣ – “эпидемияи ултрасадо” мавқеъ пайдо кардааст, ғӯем ҳама намешавад. Дар ҳар бино тақрибан 3-4 нуқтаи ултрасадо фаъолият мекунад. Аксарияти онҳо бе тавсияи духтури таъбабатӣ ташхиси ултрасадоӣ мегузаронанд.

Баъзе “бечораҳо” дар 3-4 нуқта ташхиси ултрасадоӣ мегузаронанд ва ба ҳар кадоми онҳо ҳар ҳел ташхис мемонанд, ки ба бемор ва духтури таъбабатӣ чи қадар мушқилот пайдо мешавад.

Ин вазиятҳо нисбат ба духтуре, ки софдилони вазифаи касбии худро иҷро мекунад, муносибати нобовариро ба вучуд меоранд.

Масъалаи муҳимтар он аст, ки бемор маблағҳои худро бе ғоида сарф мекунад. Ба ин масъала бояд раёсати тандурусти ва ҳифзи иҷтимоӣ тавачҷуҳи махсус зоҳир наояд, то ки он ҳалли худро ёбад. Мехоҳем як

мисол биёрем: тасодуфан ба ҳамсари як шиносамон дар назди муоинагоҳи “Нурафзо” вохурда пурсидем, ки чи шуд, ин қадар барвақт кӯдаки 1,5 соларо бардошта омадӣ? Ҳамин шаб хоб накард, фишори сар дорад, меғӯям, ки томография кунам. Пурсидем, ки кадом духтур тавсияи томографияро дод? Духтур не, ман худам омадам, ки бифаҳмам сараш дард мекунад ё на? Медонем, ки ин гуна “бечораҳо” бисёранд. Аз ҳолу аҳволи ҳамсари шиносамон низ боҳабарем, ки дар Маскав ронанда шуда кор мекунад. 3 рӯз пеш 200 доллар равон кардааст, ки зиндагониро пеш баранд. Модари “бечора” бошад рӯзи 7 фарзандро беҳуда ба коми ташхиси техникӣ ҳаво додааст. Ҳол он ки барои ин муоинаи мураккаб ва ин қадар масрафи зиёд ҳеч зарурият нест.

Ин мисол намунаи “бечора” будани мардуми оддӣ мебошад. Сарфи беасос ба хотири фарзанд. Ин ҳолатҳо нишон медиҳанд, ки мардум ба тиббу табиб ва ба таҷҳизотҳои ҳозиразамони тиббӣ тавачҷуҳи зиёд доранд. Дар ин сурат вазифаи ходимони тиб дуруст ба роҳ мондани низоми тиббӣ дар ҷараёни таъбабат мебошад.

Аз қадимулайём нисбати муомилаи фарҳангии табибон чи қадар китобҳо навишта

шудааст, ки ҳангоми ташхиси таъбабат ҳамоҷиҳо кам мешаванд. Масъулияти духтурро ба сапёр – минаҷӯӣ, ки як бор ҳама мекунад, муқоиса мекунам. Табиб ҳам набояд ҳама кунад, чунки тақдир бемор дар дасти ӯст. Духтуроне, ки ба технологияи тиббӣ сару кор доранд, дар вақти ташхиси таъбабат набояд мисоли дар боло зикршударо фаромӯш кунанд.

Масъалаи беасос иҷро намудан ё ин ки нодуруст баҳо додани натиҷаи муоинаи ултрасадо, томографияи компютерӣ бар хилофи таъбабати клиникӣ, норозигӣ, нобоварӣ, арзу шикоятҳои маризонро рӯз аз рӯз зиёд мекунад. Баҳо додани норозигӣ, шикоят ба вазорату раёсатҳо, аксар вақт ҳалли худро намеёбад, чунки аксар беморон гирифтӣ нуқсонҳои мураккабанд ва онҳоро танҳо мутахассисони соҳаи ҷарроҳии кӯдакони ҳал карда метавонанд.

Норозигӣ аз тарафи муруҷиаткунандагон нисбати духтур дар он аст, ки ташхисе, ки тавассути таҷҳизотҳои техникӣ иҷро мешавад, бо ташхиси алоҳиди клиникӣ ҳамоҷанг нест. Сабаб дар он аст, ки ултрасадо, томографияи компютерӣ шуҳрат пайдо карда, мардум аксарият бе зарурият ва бе асосҳои клиникӣ ин муоинаҳои техникиро мегузаранду баъд ба духтур муруҷиат мекунад. Ин ҳолатҳо боиси норозигии тарафайн мегардад ва боиси тассуф аст, ки баъзан ҳолатҳо иҷрои ташхис тавассути таҷҳизотҳои техникӣ на бо зарурати клиникӣ, балки аз рӯи хирсу тамаъ анҷом мепазирад, ки ин хилофи ахлоқи табибӣ аст.

Дар ин мавзӯ гуфтаи орифи бузург Мир Сайид Али Ҳамадонӣ ба хотир меояд, ки фармуда: Тамаъ аз дил дур кун, то хор нагардӣ...

А.А. Азизов, профессор
Ш.Р.Султонов, профессор,
Б.М.Займудинов, н.и.т.

ДАВРИ АВВАЛИ ИМТИҲОНҲО ДАР МОҚ

Дар Маркази омодагии қаблӣ рӯзҳои 25 ва 27 декабр даври аввали имтиҳонҳо аз рӯи компонентҳои А ва Б гузаронида шуд. Бори аввал имтиҳони таҳассусиро тибқи талаботҳои ММТ аз субтестҳои забони давлатӣ (34хол -75 бал), биология (36хол-150 бал), химия (36хол-200 бал) ва физика (36хол- 75 бал) дар маҷмуъ 142 хол – 500 бал гирифтанд. Натиҷаи имтиҳонҳо аз рӯи субтестҳои наватичагирӣ шуда, баъди таътил шунавандагон гуруҳбандӣ карда мешаванд. Рафти имтиҳон ошкор сохт, ки ҳанӯз ҳам ёфт мешавад, шунавандагоне, ки дар пур қардани индикатор ба ҳамоҷиҳо роҳ медиҳанд ва аз вақт дуруст истифода бурда наметавонанд.

Маркази омодагии қаблӣ

Такмили қонунгузори зиддикоррупсионӣ: муаммоҳо ва дурнамои рушд

Раёсати Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон дар ҳамкорӣ бо Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Суғд, раёсати Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия дар вилояти Суғд ва Кумитаи иҷроияи ҲҚДТ дар вилояти Суғд санаи 4 феввали соли 2020 Конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-амалӣ таҳти унвони «Такмили қонунгузори зиддикоррупсионӣ: муаммоҳо ва дурнамои рушд» баргузор менаояд.

Забони кори конференсия: тоҷикӣ ва русӣ.
Охири муҳлати қабули мавод – 10 январи соли 2020.
Тамос: fayzulloeva_munira@mail.ru

НОВОСТИ МЕДИЦИНЫ

Ученые: всего одна бактерия может вызывать целый набор опасных недугов

Как отмечает «Lenta.RU», рак, диабет и деменцию инициируют *Porphyromonas gingivalis*. Эти патогены размножаются в ротовой полости и провоцируют болезни десен. Но им под силу вызывать воспаление и жизненно важных органов. Тем более, их нашли в мозге умерших пациентов с болезнью Альцгеймера, в пораженных артритом суставах, в атеросклеротических бляшках, в поджелудочных железах диабетиков, печени больных людей и в раковых опухолях разного вида.

Связь *Porphyromonas gingivalis* с разными недугами доказали эксперименты с мышами. Когда животных заражали этими патогенами, у них развивались болезни десен,

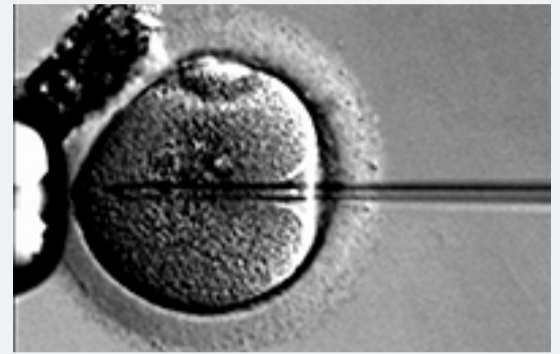

диабет, артрит, атеросклероз, ожирение печени и болезнь Альцгеймера. У *Porphyromonas gingivalis* есть коварная особенность - они могут проникать в клетки крови и использовать их для перемещения по организму.

Антибиотики против *Porphyromonas gingivalis* не работают. Но известно, что уже ведется работа по созданию вакцины. Дело в том, что патоген начинает размножаться в ротовой полости только в подростковом возрасте. Следовательно, прививать можно было бы в самом раннем детстве.

Дети из эмбрионов, подвергавшихся заморозке, имеют повышенный риск развития рака

Как отмечает The Daily Mail, был проведен анализ данных более миллиона детей. Оказалось, ЭКО-дети на 154% чаще сталкивались с раком, чем дети, зачатые естественным путем. Среди детей, чьи матери забеременели естественным путем, на 100000 детей приходилось 17,5 случая рака. Этот показатель составлял 44,4 случая на 100000 для детей из замороженных эмбрионов.

При этом ученые не смогли доказать, что само ЭКО привело к повышению риска рака. В частности, речь идет о лейкемии, опухоли головного мозга и позвоночника. Проблемы касаются только замороженных эмбрионов. По словам ученых, именно процесс замораживания и размораживания, а также ис-

пользование химических веществ в этом процессе способствует генетическим изменениям, которые впоследствии приводят к раку.

Лекарства, применяемые в рамках лечения бесплодия, процедура ЭКО или внутрицитоплазматическая инъекция сперматозоидов риск не повышали. Правда, вопросы все же вызывает применение женских половых гормонов (эстрогена) в ходе лечения бесплодия.

Регулярная физическая активность снижает риск развития рака

Как отмечает «Российская газета», был проведен масштабный анализ, затронувший данные более 750000 человек. Ученые из Национального института рака США, Американского онкологического общества и Гарвардской школы общественного здравоохранения узнали, какие физические нагрузки и в каком объеме необходимы для профилактики

заболеваний.

Оказалось, люди должны стремиться к 2,5-5 часам занятий в неделю умеренной интенсивности или к 1,25-2,5 часам более активных нагрузок, чтобы снизить риск развития семи видов рака. В частности, такой уровень физической активности позволит защититься от рака толстой кишки у мужчин, рака молочной железы у женщин, рака эндометрия, почки, печени, меланомы и неходжкинской лимфомы.

По словам экспертов, чем выше показатели физической активности, тем ниже риск рака. Стоит отметить, что ранее специалисты преимущественно связывали физическую активность только с сердечно-сосудистыми заболеваниями, диабетом и прочими хроническими недугами.

Биологи доказали пользу растительного рациона, с точки зрения защиты от инфекций

Рацион, богатый растительной пищей, делает желудочно-кишечный тракт менее восприимчивым к патогенам вроде опасного штамма кишечной палочки *E.coli* ЕНЕС, вызывающего геморрагический колит, пишет Eurek Alert со ссылкой на открытие Университета Техаса. Ученые провели соответствующее исследование на мышах.

Известно, что в растительной пище много пектина - гелеобразной субстанции. Это соединение перерабатывается бактериями в кишечнике в галактуроновую кислоту, которая может подавлять ЕНЕС. Исследование показало: у кишечника есть защитный барьер. Но патогены, среди которых ЕНЕС, преодолевают этот барьер, используя систему секреции под названием ТЗСС.

ТЗСС действуют как молекулярные шприцы, вводя смесь белков в клетки, выстилающих кишечник. В итоге развивается воспаление и симптомы инфекции. Ученые также установили, что патогены - обычная кишечная палочка и ЕНЕС - используют разные сахара в качестве питательных веществ. При этом штамм ЕНЕС может приспосабливаться к нехватке питательных веществ.

Доказано: лечение депрессии псилоцибином безопасно

Королевский колледж Лондона и компания Compass Pathways опубликовали результаты первой фазы клинических испытаний псилоцибина. Это психоделик, содержащийся в определенных грибах. По словам ученых, прием соединения не вызвал побочных эффектов. Стоит отметить, ранее различные группы специалистов пытались в его помощи лечить тяжелую депрессию, передает Medical Express.

В рамках последнего исследования ученые проверяли безопасность средства без оценки тяжести депрессии. 89 здоровых добровольцев получали 10 или 25 миллиграммов соединения перед сеансами психотерапии. Некоторые по-

лучали плацебо.

Исследователи сообщили, что ни у одного из добровольцев не было серьезных побочных эффектов. Небольшие побочные эффекты носили психоделический характер. Они также обнаружили, что у добровольцев не было проблем с когнитивными функциями или с эмоциональным фоном. По мнению ученых, все это показывает возможность использования псилоцибина в качестве лекарственного средства для лечения хронической депрессии в сочетании с сеансами терапии.

Ученые опровергли наличие противораковых свойств у аспирина

Ибупрофен может уменьшить вероятность развития рака груди у женщин из группы повышенного риска, передает The Daily Mail. По словам ученых, регулярный прием противовоспалительных средств - ибупрофена или напроксена - уменьшает вероятность на 40%.

А вот аспирин, относящийся к этой же категории препаратов, не работал, показало исследование Клиники Майо. Был проведен анализ 3089 женщин, у которых имелось подозрение на рак в промежутке с 1992-го по 2001-й год. Опухоль оказалась доброкачественной, однако врачи заявили, что у этих женщин повышен риск развития рака в будущем. В дальнейшем у 313 диагностировали рак груди.

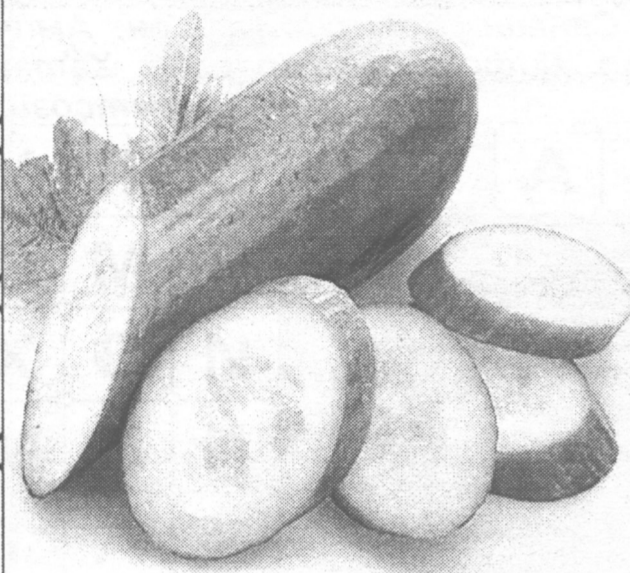
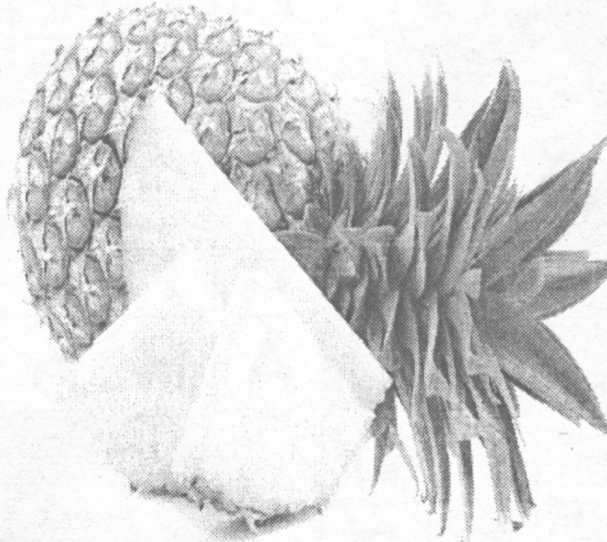
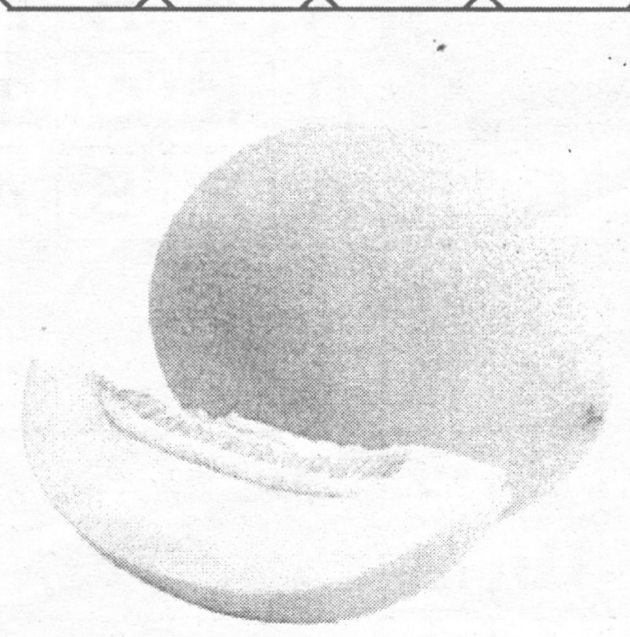
Оказалось, этот диагноз на 40% реже получали женщины,

регулярно пившие ибупрофен или напроксен, но не аспирин. За счет чего работали противовоспалительные средства, ученые не знают. Вероятно, препараты могут контролировать процессы клеточной смерти и воспроизведения под контролем.

По мнению сотрудников Колумбийского университета, эти лекарства тормозят активность циклооксигеназы - энзима, демонстрирующего повышенную активность в раковых клетках. Препараты также могут защитить от рака молочной железы, ограничивая способность организма преобразовывать тестостерон в эстроген, который, как известно, питает опухоли молочной железы.

С К А Н В О Р Д

Хайра- товар			Дарё дар чумхурӣ		
Ти- ран- дозӣ	... Сои- ров, са- роянда	Баро- дари солярка	Са- дақа		
	Ва- зифа до- дан	Хору ... муҳтоҷ			
			Марду- ми тахҷоии Яғноб		
	Маҷбуран, бо фишор			Дуред- гар, чўбта- рош	Тифл (дар за- бони кўдак)
	"Ҷип"-и русҳо			Муҳори- ба, на- бард	Шуб- ҳа
Воҳиди масофаи тоҷикӣ	Вақти му- вофиқ				
			Ку- лоҳи ШОҲОН	Қушун	Номи кўтоҳи ТВ «Баҳорис- тон»
	... Му- ро- дов, ОВОЗ- ХОН	Як на- муди ҳаҷ		Шаршар ё Фах- робод	Таш- килоти ёрии гума- нитарии Аврупо
				Баҳр дар Русия	
			Эзид		

Ба пешвои 5500- солагии шаҳри Саразми бостонӣ

Саразм-инъикосгари таърихи Тоҷикон

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон зимни мулоқот бо зиёиёни кишвар чунин изҳор намуданд: «Бо дар назардошти аҳамияти шаҳри қадимаи Саразм пешниҳод менамоем, ки соли 2020-ум 5500-солагии Саразми бостонӣ ҳамчун маркази ташаккули маданияти кишоварзӣ, ҳунармандӣ чашн гирифта шавад». Оид ба чашн гирифтани 5500 солагии шаҳри Саразми бостонӣ дар кафедраи «Фанҳои ҷомеашиносӣ»-и МДТ ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино санаи 10.12.2019 мизи мудаввар таҳти унвони «Саразм- ҳамчун минтақаи сиёсӣ ва аҳамияти таърихӣ он» бо иштироки аъзоёни кафедра ва донишҷӯёни курси 4-уми факултаи тиббӣ баргузор гардид. Сараввал мудири кафедраи «Фанҳои ҷомеашиносӣ» профессор Саидов А.С. суҳанронӣ намуда, роҷеъ ба моҳияти таърихӣ фарҳангии Саразми бостонӣ маълумот дод. Ҳамчунин оид ба ин мавзӯ Амонова С. ва Нурматова М.Р. баромад намуданд. Зимни маърузаҳо бо истифода аз слайдҳо, баромадкунандагон тавонистанд, расмҳо ва факту далелҳои ҷолибро аз ин минтақа намоиш диҳанд. Инчунин донишҷӯёни курси 4, ғуруҳи 4-и факултаи тиббӣ Насруллоев Н. дар мавзӯи «Аҳамияти бозёфтҳои археологӣ дар тадқиқи шаҳри қадимаи Саразм» ва Мирзоева Д. дар мавзӯи «Аз таърихи шаҳри Саразм» баромад намуданд. Дар охир ба суолҳои аз ҷониби донишҷӯён пешниҳодшуда омӯзгорон посухҳои дақиқ доданд. Мизи мудаввар дар сатҳи баланди илмию маърифатӣ ва хотир-

мон доир карда шуда, аз он иштирокчиён таасуроти нек бардоштан.

Зимни он аз ҷумла қайд гардид, ки ёдгории таърихӣ Саразм тирамоҳи соли 1976 аз ҷониби олим ва бостоншиноси тоҷик Абдуллоҷон Исоқов кашф гардидааст, аз бозёфтҳои нодири таърихӣ дар нимаи дуҷуми садаи бист дар сатҳи ҷаҳонӣ буда, аз ҷониби Пешвои миллат барҳақ, «ҳазинаи тиллоии таърихи халқи тоҷик» тавсиф шудааст. Саразм яке аз қадимтарин нуқтаҳои аҳолинишин ва далелҳои рушди пешрафти шаҳрсозӣ дар Осиёи Марказӣ мебошад. Ҳамчунин Пешвои миллат чунин зикр намуданд, ки «Ҳукумат аз соли духазорум ба ёдгории Саразм ҳамчунин намунаи барҷастаи осори таърих тавачҷуҳ зоҳир карда, бо қарори худ Маркази ташаккули тамаддуни кишоварзӣ, ҳунармандӣ ва шаҳрсозии тоҷикон- «Мамнӯғҳои таърихиву бостоншиносии Саразм»-ро таъсис дод ва барои корҳои ҷустуҷӯиву бостоншиносӣ ва ободу барқарор кардани он ҳамасола маблағ ҷудо мекунад. Дар баробари ин, бо дастури Ҳукумат маводи зарурӣ ҷиҳати пешниҳод кардани Саразм ба рӯйхати мероси таърихӣ ЮНЕСКО омода ва ирсол гардид. Саразм ҳамчун намунаи шаҳри қадим аз тарафи ин созмони ҷаҳонӣ эътироф ва моҳи июни соли 2010 ба феҳристи мероси фарҳанги умумибашарӣ ворид гардид». Саразм бар асоси ду меъёр ба феҳристи мероси ҷаҳонӣ шомил карда шуд. Аввал бар асоси ин меъёр, ки Саразм дар давраи муайяне маҳали таҷассуми табодули фарҳангии барҷастае будааст. Саразм аз ҷаҳорҳазорсолаи пеш

аз милод як маркази муҳими тичорат ва фарҳангии Осиёи Марказӣ буд. Саразм голибан муҳимтарин маркази тичоратии ҳамон аҳд дар минтақа будааст, ки аслан ду навъи мардумро ба ҳам мепайваस्त, чорводорони кӯчӣ, ки дар минтақаҳои кӯҳӣ ва кишоварзон, ки дар ҳамворӣ ҳаёт ба сар мебуданд. Ҳафриёт дар ин ёдгории таърихӣ ва кашфи баъзе аз ашё, ба таври рӯшан, нақши ин маҳал дар мубодилот ва тичорат миёни минтақаҳои ниҳоят гуногунро нишон медиҳад, аз ҷумла Туркманистони ҳозира, Байнанаҳрайн, тамаддуни Ҳинд ва албатта, Осиёи Марказиро, маҳз ҳамин ҷиҳат аст, ки Саразм ба феҳристи мероси ҷаҳонӣ фарҳангӣ ворид гардид.

Омили дигари шомил гардидаи Саразм ба феҳристи мероси ҷаҳонӣ ин аст, ки як навъ аз тамаддуни ғувоҳӣ медиҳад, ки дар миёни ҳазорсолаи ҷаҳорум ва сеюми пеш аз мелод дар Осиёи Марказӣ будааст. Бояд тазаққур дод, ки Саразм бештар аз якуним километр бар дорад, ки ин як маҳали хеле бузург буда дар он аҳд бисёрбар маҳсуб мешавад. Ҷустуҷӯ дар он аҳд то ҳол идома дорад.

Пешвои муаззами миллат ҳамеша таъкид менамоянд, ки аҷдодони ориётабори мо як маънази бузургеро доро буданд, ки имрӯз дар замони ҷаҳонишавӣ он миллате хувияти хешро поянда нигоҳ дошта метавонад, ки афроди он дар рӯйхати худшиносии миллӣ ва меҳанпарастӣ тарбия ёфта, дар ҳифзи арзишҳои миллӣ саҳмгузор бошанд. Боиси сарфарозист, ки ёдгориҳои таърихӣ кишвари азизамон таҳти ғамхорӣ ва дастгириҳои Пешвои миллат қарор дошта маҳз бо талашҳои пайвастаи ин шахсияти бузург мавзӯҳои таърихӣ диққати донишмандон ва сайёҳони хоричиву ватаниро ба худ ҷалб намуданд.

С.А.Таибов, сардори
шӯбаи иттилоот ва
нашрия
З.Г.Турсунова,
сармутахассиси шӯбаи
иттилоот ва нашрия

Рӯзи Эразмус + дар донишгоҳ

20-уми декабр дар донишгоҳ «Рӯзи маълумотдиҳӣ оид ба барномаи Эразмус+» аз ҷониби кормадони шӯбаи робитаҳои байналмилалӣ ва намоёндогони расмӣ барномаи Эразмус + дар Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида шуд. Ба чорабинии мазкур ҲҶПО ва донишҷӯёни донишгоҳ ҷалб гардидаанд. Дар рафти вохӯрӣ ҳамроҳангсози барнома дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Нуриддинова Заррина бо иштироки ҷаҳонӣ мулоқот намуда доир ба иштироки донишгоҳ дар барномаи Эразмус+ ва иштироки донишҷӯён дар барномаи мубодилаи академӣ тариқи барномаи Эразмус + маъруза намуд. Ҳамза-

мон донишҷӯёне, ки тариқи барномаи Эразмус+ тайи як нимсола дар донишгоҳҳои Милани Италия ва Донишгоҳи тандурустӣ ва илмҳои Литва идомаи таҳсил намуданд, фикру ақидаҳои худро пешкаши донишҷӯён намуданд.

Инчунин, сармутахассиси шӯбаи Эгамназаров Ҳ.Н. ва Шарипов С. доир ба фаъолияти лоиҳаҳо, ки аз ҷониби барномаи Эразмус+ дар донишгоҳ амалӣ шуда истодаанд, маърузаҳо намуданд. Дар охир ба саволҳои иштирокчиён сардори шӯба ва ҳамроҳангсози барнома ҷавобҳо гардониданд.

Шӯбаи робитаҳои
байналмилалӣ

БЕҲТАРИН ЛОИҲАИ ИННОВАТСИОНӢ

Бо ташаббуси Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон озмуни ҷумҳуриявӣ «Беҳтарин лоиҳаи инноватсионӣ» миёни ҷавонон баргузор гардид. Дар ин озмун дар баҳши беҳтарин лоиҳаи инноватсионӣ барои ишғоли ҷойи 1-ум аспиранти кафедраи химияи фармасевтӣ ва заҳршиносӣ Мижгон Шухратзода, барои ишғоли ҷойи 2-юм, аспиранти кафедраи химияи фармасевтӣ ва заҳршиносӣ Султонов Рауфҷон бо диплом ва тухфаҳои хотиравӣ сарфароз гардонид шуданд.

ТАЪЗИЯ

Раёсат ва Кумитаи иттифоқи касабани кормандони донишгоҳ ба мутахассиси Маркази тарҷумани адабиёт ва истилоҳоти соҳавӣ Амирҷонзода Ҳумоюн нисбати вафоти МОДАРАШ изҳори тасаллият менамоянд.

САРМУҲАРИР:
МАҲМАДНАЗАР
МАЗИЁЕВ

ҲАЙАТИ МУШОВАРА:
Гулзода М. Қ. - ректори ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино;
Ибодов С.Т. - муовини ректор оид ба таълим;
Юсуфӣ С.Ҷ. - муовини ректор оид ба илм ва нашрия;
Қобилов Қ.К. - муовини ректор оид ба муолиҷа;
Қурбонбекова П.Қ. - муовини ректор оид ба тарбия;
Ҳокироев Т.З. - муовини ректор оид ба корҳои хоҷагию маъмурӣ;
Носиров Қ.Н. - мудири шӯбаи таҳлил, назорат ва робита бо ҷомеа;
Таибов С.А. - мудири шӯбаи иттилоот ва нашрия;

Хуруфчин: Мавлуда
Тарроҳ: Умаров К.А.
Мусаҳҳеҳ: Таманно

Дар матбааи «Мега Принт»
ба таъби расидааст.